

**“IQTISODIY TADQIQOTLARGA
ASOSLANGAN OLIY MA’LUMOTLI
IQTISODCHI KADRLARNI
TAYYORLASH: MUAMMOLAR VA
INNOVATSION YECHIMLAR”
MAVZUSIDAGI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA
MATERIALLARI TO‘PLAMI**

I

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO VILOYATI HOKIMLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

**“Iqtisodiy tadqiqotlarga asoslangan oliy ma’lumotli iqtisodchi
kadrlarni tayyorlash: muammolar va innovatsion yechimlar”
mavzusidagi**

**xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari to`plami, 2023 yil 6-7
iyun
I JILD**

**Collection of materials of the international scientific and practical
conference "Training highly educated economists based on
economic research: problems and innovative solutions", June 6-7,
2023
I VOLUME**

**Сборник материалов международной научно-практической
конференции «Подготовка высокообразованных экономистов
на основе экономических исследований: проблемы и
инновационные решения», 6-7 июня 2023 г.
ТОМ I**

Buxoro – Bukhara – Бухара – 2023

УДК: 631.1:339.13(575.1)

“Iqtisodiy tadqiqotlarga asoslangan oliy ma’lumotli iqtisodchi kadrlarni tayorlash: muammolar va innovatsion yechimlar”. Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi to’plami. 2023 yil 6-7 iyun: - Buxoro : “Sadridin Salim Buxoriy” Durdona Nashriyoti, 2023.-765 b.

1. Qo`yidagi tarkibdan iborat dasturiy qo`mita

1. O.X. Xamidov – Buxoro davlat universiteti rektori, rais;
2. T.Rasulov – Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo`yicha prorektor, rais muovini;
3. D. Sh. Yavmutov – Iqtisodiyot va turizm fakulteti dekani, i.f.n, dotsent, a`zo;
4. J.R. Toxirov – Marketing va menejment kafedrasini mudiri v.b., i.f.f.d., a`zo;
5. B.N. Navruz-Zoda – Marketing va menejment kafedrasini professori, i.f.d., psofessor, a`zo;
6. N.S.Ibragimov – Turizm va si mudiri, xo`jaligi kafedrasini mudiri, i.f.d., professor, a`zo;
7. A.J. Abdullayev – Iqtisodiyot kafedrasini mudiri, i.f.f.d., professor, a`zo;
8. G.R. Xidirova – Marketing va menejment kafedrasini doktoranti, i.f.f.d, a`zo;
9. D.X.Xodjayeva – Marketing va menejment kafedrasini katta o`qituvchisi, a`zo;
10. A.T.Jo`rayev – Xalqaro aloqalar bo`yicha prorektor, i.f.n, a`zo;
11. S.C. Davlatov – Iqtisodiyot kafedrasini katta o`qituvchisi, a`zo;
12. Z.T. Jo`rayeva – Marketing va menejment kafedrasini katta o`qituvchisi, kotib.

1. Qo`yidagi tarkibdan iborat tashkiliy qo`mita

1. T. Rasulov – Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo`yicha prorektor, rais;
  2. D. Sh. Yavmutov – Iqtisodiyot va turizm fakulteti dekani, i.f.n, dotsent, rais muovini;
  3. O`. Umarov – Moliya va iqtisodiyot ishlari bo`yicha prorektor, a`zo;
  4. G.T. Zaripov – I va IPKTB bo`limi boshlig`i, a`zo;
  5. N.S.Ibragimov – Turizm va si mudiri, xo`jaligi kafedrasini mudiri, i.f.d., professor, a`zo;
  6. J.R. Toxirov – Marketing va menejment kafedrasini mudiri v.b., i.f.f.d., a`zo;
  7. A.J. Abdullayev – Iqtisodiyot kafedrasini mudiri, i.f.f.d., professor, a`zo;
  8. H.Ziyovutdinov – Marketing va menejment kafedrasini tayanch doktoranti, a`zo;
  9. L.B.Navruz-zoda – Marketing va menejment kafedrasini dotsent v.b., i.f.f.d., a`zo.
  10. S.U.Tadjiyeva – Marketing va menejment kafedrasini dotsenti, i.f.n., a`zo.
  11. Z.T. Jo`rayeva – Marketing va menejment kafedrasini katta o`qituv, kotib.
- To`plam i.f.d. professor, B.N. Navro`z-Zoda umumiy tahriri ostida chop etildi.

Mazkur to`plamga kiritilgan ilmiy ishlar va g`oyalar mazmuni, undagi statistik ma`lumotlar, sanalarning aniqligiga hamda tanqidiy fikr-mulohazalarga mualliflarning shaxsan o`zlari mas`uldirlar.

4. Данные Агентства статистики при Президенте Республики Узбекистан [Электронный ресурс]. URL <https://stat.uz/uz/>
5. «Лаборатория бизнеса»: эксперты рассказали, как монополия «Узбектелекома» и устаревшее законодательство мешают бизнесу в Узбекистане, отпугивает от страны инвесторов. URL <https://www.spot.uz/ru/2018/11/24/lb-it/>
6. Министерство цифровых технологий Республики Узбекистан. URL <https://mitc.uz/ru/news/2317>

Aynaqulov Husniddin Abduxamidovich
Jizzax Politexnika Instituti,
“Muhandislik va kompyuter grafikasi”
kafedrasi katta o‘qituvchisi
Email: abdukhamidov2708@gmail.com

KLASTER DOIRASIDA ISHLAB CHIQRISH KOOPERATSIYASINI TASHKIL ETISH VA YURITISHNING IQTISODIY KONSTITUTSIYASI

Respublikada klaster doirasida ishlab chiqarishni rivojlantirishga va turli xo‘jalik yurituvchi subyektlarning klaster doirasidagi o‘zaro hamkorligini takomillashtirishga muhim ahamiyat berilgan holda, ushbu jarayonlarni rivojlantirishning iqtisodiyotni modernizatsiyalash jarayonlariga moslashtirgan holda me‘yoriy-huquqiy asoslar yaratilgan. Ularni guruhlarga bo‘lish mumkin.

Birinchi guruh – xo‘jalik yuritish klasterini tashkil qilish tartibi va mexanizmlarini tartibga soluvchi me‘yoriy-huquqiy hujjatlar (xizmat ko‘rsatish doirasi, kafolatlar, himoya va h.k.);

Ikkinchi guruh – klaster doirasida turli xildagi xo‘jalik yurituvchi subyektlarning o‘zaro hamkorlik qilish tartibi va mexanizmlarini tartibga soluvchi huquqiy baza;

Uchinchi guruh – klaster doirasida birlashgan xo‘jalik yurituvchi subyektlarning davlat bilan o‘zaro hamkorlik qilish tartibi va mexanizmlarini tartibga soluvchi huquqiy baza (soliq solish, hisobot, soliq va bojxona organlari bilan munosabatlar va h.k.);

To‘rtinchi guruh - kichik tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlashning huquqiy asoslari.

Asosiy iqtisodiy konstitutsiya sifatida avvalo, 1990 yil 31 oktabrda qabul qilingan va 1993 yil 7 mayda, hamda 1994 yil 23 sentabrda o‘zgartishlar va qo‘shimchalar kiritilgan O‘zbekiston Respublikasida “Mulchilik to‘g‘risida” gi O‘zbekiston Respublikasining Qonuni klasterlik doirasidagi o‘zaro faoliyatning rivojini belgilab beruvchi muhim qonuniy hujjat bo‘ldi, unda ta‘kidlanishicha *“iqtisodiyotning samarali faoliyat ko‘rsatishiga va xalq farovonligining o‘shishiga ko‘maklashuvchi mulchilikning har qanday shakli mavjud bo‘lishiga ruxsat etiladi”* deyilgan, shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi “Respublikada tadbirkorlik faoliyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” qaror qabul qildi. Ushbu hujjat bilan “O‘zbekiston Respublikasida kichik korxonalar to‘g‘risidagi” nizom tasdiqlandi. Me‘yoriy hujjatlarning **ikkinchi guruhiga**, birinchi galda, 1991 yil 15 fevralda qabul qilingan va 1993 yil 7 mayda hamda 1994 yil 23 sentabrda o‘zgartish va qo‘shimchalar kiritilgan O‘zbekiston Respublikasining “O‘zbekiston Respublikasida korxonalar to‘g‘risida”gi Qonuni kiradi, unda shunday ta‘kidlangan, *“faoliyatni muvofiqlashtirish, ular huquqlarining himoyalashini ta‘minlash, tegishli davlat va boshqa organlarda, hamda xalqaro tashkilotlarda umumiy manfaatlarni namoyon qilish maqsadida mulchilikning barcha shakllaridagi korxonalar tarmoq, hududiy yoki boshqa belgilar bo‘yicha ixtiyoriy ravishda xo‘jalik uyushmalariga: ittifoq, konsern, konsorsium va boshqa birlashmalarga birlashishi mumkin”*. 1991 yil 14 iyunda qabul qilingan va 1998 yil 29 avgustda, hamda 1998 yil 28 dekabrda o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritilgan O‘zbekiston Respublikasining “Kooperatsiya to‘g‘risida”gi Qonuni xo‘jalik yurituvchi subyektlarning klaster doirasidagi o‘zaro hamkorligini tartibga soluvchi muhim me‘yoriy hujjat hisoblanadi.

Korxonalarining ishlab chiqarishdagi o‘zaro hamkorligini tartibga solishda O‘zbekiston Respublikasining “Fuqarolik kodeksi” (45, 48, 353-385 moddalar) O‘zbekiston Respublikasining “Ma‘muriy javobgarlik to‘g‘risida”gi kodeksi (175, 176-1, 176-2, 212 va 214-moddalar), O‘zbekiston Respublikasining “Jinoiy javobgarlik kodeksi” (175, 181, 186, 205, 207 va 209-moddalar) muhim o‘rin

¹ B.B.Berkinov, M.A.Aynaqulov. “Kichik tadbirkorlik korxonalarining yirik korxonalar bilan ishlab chiqarish kooperatsiyasi”. Jizzax.: 2004-114 b

tutadi¹. Xo'jalik yuritish klasterlarining davlat bilan o'zaro munosabatlarini tartibga soluvchi me'yoriy hujjatlarning **uchinchi guruhidan**, bizning fikrimizcha, o'zaro hamkorlik qiluvchi turli xo'jalik yurituvchi subyektlarini davlat ro'yxatiga olish tartiblarini soddalashtirishga, yo'naltirilgan O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2003 yil 20 avgustdagi "Tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish uchun ro'yxatdan o'tkazish tartiblari tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi 357-sonli qarorini alohida ta'kidlash lozim.

To'rtinchi guruh me'yoriy-huquqiy hujjatlaridan 1995 yil 21 dekabrda qabul qilingan O'zbekiston Respublikasining "Kichik va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishni rag'batlantirish to'g'risida"gi qonunini alohida ta'kidlash lozim, unda davlat klasterlik faoliyati doirasidagi subyektlarning huquqlari va qonuniy manfaatlarining himoyalanihini kafolatlaydi, erkin raqobat uchun sharoitlar yaratadi, ularga moddiy, moliyaviy va boshqa resurslarga yo'l topishi uchun teng imkoniyatlarni ta'minlaydi.

Hozirgi kunda respublikada klasterlik faoliyati rivojini nodavlat tashkilotlar tomonidan qo'llab-quvvatlash tizimi barpo etilgan bo'lib, u quyidagilarni o'z ichiga oladi:

1. Jamoat birlashmalari; 2. Moliya-kredit muassasalari; 3. Byudjetdan ashqari fondlar; 4. Tadbirkorlik kadrlarini tayyorlash va axborot-maslahat xizmatlari ko'rsatuvchi muassasalar; 5. Ta'minot-sotish; 6. Sug'urta agentliklari.

Klasterlik faoliyatini rivojlantirish, unda turli xildagi xo'jalik yurituvchi subyektlarning o'zaro hamkorlik va ishlab chiqarish kooperatsiyasini yo'lga qo'yishning me'yoriy-huquqiy asosini takomillashtirish quyidagilarni hisobga olib amalga oshirilishi kerak:

- korxonalarini qayta tarkiblash, ishlab chiqarishni ixtisoslashtirish, kichik biznesni kengaytirish va mustahkamlash, yagona xo'jalik yuritish klasteri doirasida yagona xo'jalik yuritish tizimini tashkil etish jarayonlarini chuqurlashtirish asosida ishlab chiqarish samaradorligini oshirish uchun shart-sharoitlarni ta'minlash.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. B.B.Berkinov, M.A.Aynaqulov. "Kichik tadbirkorlik korxonalarining yirik korxonalar bilan ishlab chiqarish kooperatsiyasi". Jizzax.: 2004-114 b.

2. Айнакулов М.А., Абдухамидов Э.М. Нормативно-правовая база интеграционных отношений хозяйствующих субъектов // «Молодой ученый». Международный научный журнал. Спецвыпуск Джизакский политехнический институт. 2016. № 7.2 (111.2) С. 48-50.

**Saidova Firuza Kamolovna,
Buxoro davlat universiteti,
Agrobiznes va agrologistika kafedrasi katta o'qituvchisi
9 -2BUXS-20 guruxi talabasi, Buranov Daler**

O'ZBEKISTON MOLIYA BOZORIDA EVROBONDLARNING AMALIY ZARURIYATI VA IQTISODIYOTGA TA'SIRI.

Qimmatli qog'ozlar bozorida banklar faoliyatining eng muhim masalasi banklar tomonidan investorlar funktsiyalarini amalga oshirishdir. O'zbekistonda banklarning qimmatli qog'ozlar bozorida investor sifatidagi faoliyatiga cheklovlar mavjud. Xususan, banklar qimmatli qog'ozlarga investitsiya qilishlari mumkin, agar bank investitsiyalari miqdori:

a) bitta korxonaning ustav kapitalida, shuningdek ushbu korxonaning boshqa qimmatli qog'ozlarida birinchi darajali bankning normativ kapitalining 15 foizidan oshmasligi kerak;

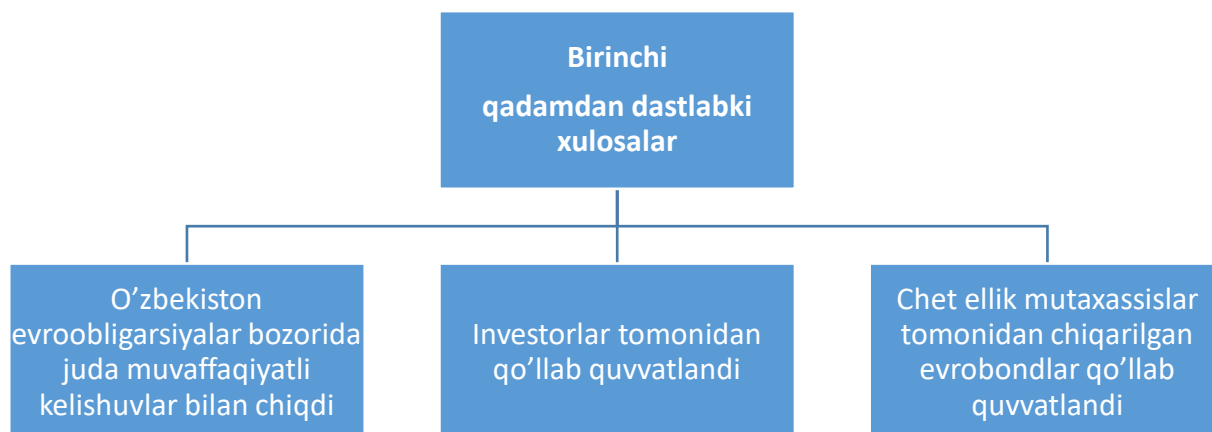
b) barcha emitentlarning ustav kapitalida va boshqa qimmatli qog'ozlarida birinchi darajali bank normativ kapitalining 50 foizidan oshmasligi kerak;

v) bankning sotish va sotib olish uchun nodavlat qimmatli qog'ozlariga qo'ygan investitsiyalarining miqdori birinchi darajali bankning normativ kapitalining 25 foizidan oshmasligi kerak.²

¹ Айнакулов М.А., Абдухамидов Э.М. Нормативно-правовая база интеграционных отношений хозяйствующих субъектов// «Молодой ученый». Международный научный журнал. Спецвыпуск Джизакский политехнический институт. 2016. № 7.2 (111.2) С. 48-50.

² https://training-center.uz/banki__na_rynke_cennyh_bumag_uzbeki#:~:text=В%20то%20же%20время%2C%20коммерческие,хранит%20на%20них%20денежные%20средства%2C

O'zbekiston tijorat banklari yuqoridagi tavsiyalardan kelib chiqib, jahon hamjamiyatiga sekin-asta kerib bormoqda. Bunga misol qilib, 2019-yilning fevralida O'zbekiston moliyaviy tarixida birinchi bor, jahondagi nufuzli va boy tarixga ega moliya bozori sanaladigan London birjasida ilk marta yevrobondlarni savdoga chiqarganligini ko'rsatish mumkin.

Bondlar, xususan yevrobondlar – obligatsiyalar qarz instrumenti hisoblanadi. Ular daromadi qat'iy belgilangan moliyaviy instrumentlardan biri. Bondlar mamlakatlar yoki korporatsiyalar tarafidan chiqarilgan qimmatbaho qog'ozlar, ammo aksiya emas. Bondlarning 5,10, 30, hatto 100 yilliklari bo'ladi. Ular olinganidan so'ng muddati tugagach, sarmoyador ushbu instrumentlarni chiqargan tashkilot yoki hukumatga qaytarib beradi, lekin shu bilan birga sarmoyani kiritgan muddati davomida qat'iy belgilangan daromadni olib turadi. Kupon stavkasi hisobidan sarmoyador foyda ko'radi. Kredit olgan tashkilot olgan muddati davomida uni olgan majburiyatlariga tayangan holda o'z loyihalarini amalga oshirishga sarflaydi.¹

O'zbekiston mustaqil tarixida birinchi marta 2019 yilda 5 yillik 500 million dollarlik yevrobondlarni 4,75 foizdan, 10 yillik 500 million dollarlik yevrobondlarni esa 5,375 foizdan joylashtirdi.²

Avvaliga kuponlarning diapazoni 5,625 — 5,75 foiz hamda 6 foiz miqdorida belgilangan edi, ammo talabning yuqoriligi sababli O'zbekiston foiz stavkalarini qayta ko'rib chiqib, ularni 4,75 foiz va 5,375 foizgacha tushirdi.

Obligatsiyalarni xarid qilishga taxminan 150 institutsional investorlardan 3,8 milliard dollarlik taklif kelib tushdi. Jo'g'rofiy nuqtai nazardan, xarid qilingan 5 yillik va 10 yillik obligatsiyalarning katta qismi Buyuk Britaniya investorlari (tegishincha 39 foiz va 32 foiz), amerikalik investorlar esa 23 va 31 foiz obligatsiyalarni xarid qildi. Yevropalik investorlar 32 foiz va 27 foiz, Osiyo, Yaqin Sharq va Shimoliy Afrika mamlakatlari investorlari esa 6 va 10 foizni tashkil qildi.

Yevrobondlarning aksariyatini — 75% va 78%ini boshqaruv fondlari, 20% va 16 foizini sug'urta kompaniyalari va pensiya fondlari, 5% va 6% foizini banklar xarid qildi.

MDH mamlakatlari orasida 2019-yildagi ilk suveren obligatsiyalar joylashtirilishidir.³

Prezidentning 2 apreldagi qarori bilan 1 mlrd dollar miqdoridagi 5 va 10 yillik suveren xalqaro obligatsiyalaridan tushgan mablag'larni oluvchilar ro'yxati tasdiqlandi:

889,2 mln dollar auksion orqali tijorat banklarining depozitlariga joylashtiriladi;

- 20 mln dollar «Agrobank» ATBga qarz sifatida beriladi;
- 89,9 mln dollar «Navoiy kon-metallurgiya kombinati» davlat korxonasi ssuda sifatida beriladi.⁴

Ikkinchi marotaba 2021 yilda O'zbekiston London fond birjasiga 635 mln dollar va 2,5 trln so'm qiymatdagi xalqaro obligatsiyalarni joylashtirdi. Yevrobondlarning dollar va so'mda asosiy xaridorlari investitsiya fondlari bo'ldi.

Dastlab obligatsiyalarni chiqarish tashkilotchilari yevrobondlardan dollarlik transh uchun 4,25–4,375% atrofida va so'mlik transh uchun 14,5% atrofida daromad bo'lishini kutishayotgandi, lekin keyin bu ko'rsatkichlar pastladi.

Buyurtmalar kitobi ochiq deb e'lon qilinganidan so'ng, dollardagi obligatsiyalarga talab 2,25 mlrd dollardan, so'mdagilarga esa — 350 mln dollardan oshib ketdi.

¹<https://www.amerikaovozi.com/a/4808412.html>

²<https://daryo.uz/2019/02/14/ozbekiston-tarixda-birinchi-1-mlrd-dollarlik-yevrobondlarni-joylashtirdi/>

³<https://daryo.uz/2019/02/14/ozbekiston-tarixda-birinchi-1-mlrd-dollarlik-yevrobondlarni-joylashtirdi/>

⁴<https://www.gazeta.uz/oz/2019/04/05/yevrobondlar/>

Savdolar natijasiga ko'ra, yiliga 3,9% daromad bilan 635 mln dollarlik dollar transh 10 yil muddatga (to'lov muddati -2031 yil 19 oktyabr) chiqarildi. 2,5 trln so'mlik (taxminan 235 mln dollar) so'mlik yevrobondlar yillik 14% daromad bilan 3 yilga (2024 yil 19 iyul) joylashtirildi. Yevrobondlarning dollar va so'mda asosiy xaridorlari investitsiya fondlari (92%) bo'ldi. Yevro obligatsiyalari dollar bilan eng ko'p AQSh (56%) va Buyuk Britaniyada (23%), so'mda esa Buyuk Britaniyada (43%) va Yevropa mamlakatlarida (24%) sotib olingan.¹

Ozbekiston tijorat banklari ham jahon bozorida evrobondlarni joylashtirishda faol ishtirok etib kelmoqda.

Tijorat banklari tomonidan joylashtirilgan yevrobondlar qiymati.

(AQSh dollari)

Banklar nomi	2020 yil	2021 yil
O'zbekiston Respublikasi Tashqi iqtisodiy faoliyat milliy banki	300 million	54 mln
"Ipoteka-bank" aksiyadorlik-tijorat ipoteka banki	300 million	75 mln
O'zsanoatqurilishbank AT	300 million	75 mln

Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinki, 2021 yil yakunlariga ko'ra evrobondlarni joylashtirish faol qatnashgan banklar moliya bozorida ham yuqori daromad ko'rgan banklar qatoridan joy olishdi.

Eng daromadli 10ta bankning foydasi qolgan 17 ta bankning umumiy foydasidan 5 barobarga ko'p.

1. «O'zsanoatqurilishbank» — 787,3 mlrd so'm;
2. O'zmilliybank — 676,8 mlrd so'm;
3. Ipoteka-bank — 587,7 mlrd so'm;
4. Trastbank — 323,9 mlrd so'm;
5. Hamkorbank — 303,6 mlrd so'm;
6. Ipak yo'li — 299,9 mlrd so'm;
7. Qishloq qurilish bank — 272 mlrd so'm;
8. «Kapitalbank» — 267,8 mlrd so'm;
9. «Asakabank» — 258 mlrd so'm;
10. «Orient finans» bank — 213,7 mlrd so'm;²

O'zbekiston moliya bozori uchun evrobondlar quyidagi afzalliklarga va kamchiliklarga egadir.

Evrobondlarning afzalliklari	Evrobondlarning kamchiliklari
Chet el valyutasidagi qimmatli qog'ozlar kapitalni qadrsizlanishdan himoya qilishga yordam beradi.	Evroobligatsiyalarga investitsiya qilishda barcha qimmatli qog'ozlarga xos bo'lgan risklar, shuningdek, valyuta risklari mavjud.
Evroobligatsiyalar likvid aktivlar hisoblanadi.	Ikkinchisi xavfli, chunki chet el valyutasi ham inflyatsiyaga duchor bo'ladi, natijada evrobondlarning qadri tushib ketadi.
Ularning aksariyati qimmatli qog'ozlari talab qilinadigan ishonchli emitentlar tomonidan chiqariladi.	Agar konvertatsiya paytida dollar yoki evro tushib qolsa, yo'qotish sodir bo'ladi. Valyuta kotirovkalari harakatini oldindan aytish qiyin.
Ko'pincha ularning aksiyalari ko'k chiplar deb ataladi. Likvid aktivni tezda sotib olish va sotish mumkin, va sotish va sotib olish xarajatlari o'rtasidagi narx minimaldir.	Agar siz o'zgaruvchan stavkadagi obligatsiyalarni sotib olishga qaror qilsangiz, u emitent mamlakatidagi va global miqyosdagi voqealar tufayli kamayishi mumkin.
Yevrobondlarning belgilangan stavkasi kutilayotgan daromadni bashorat qilish imkonini beradi.	Yevroobligatsiyalar emitenti yoki boshqa har qanday qarz qimmatli qog'ozlari moliyaviy majburiyatlarini bajara olmaydi.
To'g'ri natijaga erishish uchun kupon rentabelligini va to'lovgacha bo'lgan daromadni hisoblash kifoya. O'zgaruvchan kurs bilan bunday hisob-kitoblar mumkin emas, chunki daromad Markaziy bankning asosiy kursiga bog'liq.	Agar qarz oluvchi majburiyatni bajarmasa, investor kuponlarni olmaydi va qog'ozning nominal qiymati qaytarilmaydi. Korxonaga tugatilgandan so'ng, pul kreditorlar va investorlarga qaytariladi, ammo bu uzoq jarayon.

¹ <https://www.gazeta.uz/oz/2021/07/13/bonds/>

² <https://www.gazeta.uz/oz/2021/11/15/banks/>

Yosh izlanuvchilarning iqtisodiy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirish uchun, ularning dunyoviy va intimoq iste'mol qiladigan yangi texnologiyalarni yogonalashtirish lozim. Bundan tashqari, uladagi savol-javob dasturlaridagi fikrlarni, tahlillarni va ayrim faktlarni ko'paytirish mumkin.

Davlat va xususiy sektorlarda yosh izlanuvchilarning o'ziga xos intellektual manbalarini yaratish, ularning tadqiqotchilik ko'nikmalariga moliyaviy dasturnomalar berish va qo'shimcha ijtimoiy-siyosiy omonat berish bilan ham ravnaqlashi kerak. Bundan tashqari, ijtimoiy tizimda yosh izlanuvchilarning o'ziga xos problemalariga e'tibor berilganidan oyonchalikka yetadi.

Yosh izlanuvchilarning iqtisodiy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirish uchun yoprofessionalizmni oshirish lozim. Uladagi ko'paytiriladigan mavzularda debat, taxlil muloxazalar munozara etiladiganidan, ularning o'rtasida ilmiy-amaliy ta'lim-tarbiya berish lozim. Bundan tashqari, mustaqil tadqiqotchilarni yogonalashtirish va ularga moliyaviy dasturnomalar berish kerak.

Yosh izlanuvchilarning iqtisodiy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirish uchun, ularning sifati va ma'lumotlari nazoratda tutilish kerak. Bu maqsadga, ko'p yangi metodlar va texnologiyalar ishlatiladi, masalan, kompyuter modellash va analiz qilish.

Ijtimoiy tizimda yosh izlanuvchilarning iqtisodiy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirishda foydalaniladigan boshqa yo'nalishlar:

1. Professionalnoye obucheniyе: Yosh izlanuvchilarni ijod tizimiga kiritib, ularni sifat kontroligidan ota oshirib chet etib boradigan dasturlarni bajartirmoq mumkin.
2. Innovatsiya: Ko'p yangilanish va innovatsion halkaro tashkil etishi yosh izlanuvchilarni foydalaniladigan yaxshi rivojlantirishning birinchi shartlaridan biri bo'ladi.
3. Interaktiv ta'lim: Yosh izlanuvchilarning iqtisodiy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirishda interaktiv ta'lim majburiy bo'ladi. Bu, ularni praktikada ishlatadigan masalalarni o'rganishda ko'proq mavzuni yodlashga yordam beradi.
4. Xalqaro hamkorlik: Yosh izlanuvchilarning iqtisodiy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirishda xalqaro hamkorlik majburiy bo'ladi. Ularning uy-joyidagi kabinetiga chayxona va assotsiatsiyalar oshirishi, xalqimiz va xorazmiy hamkorligiga e'tibor beradigan darajadagilardir.
5. Texnika vositalar: Yosh izlanuvchilarning iqtisodiy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirishda texnika vositalar ma'lum muhim rol o'ynaydi. Masalan, personal kompyuterlar, elektron taqvimdoshlar va boshqa haddan tashqari texnika vositalar ishlatiladi.

Yosh izlanuvchilarning iqtisodiy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirish, ularni innovatsion islohotlariga yaratilishi va ularning fikrlariga e'tibor berilishi vajlidir. Bu esa shunday imkoniyatni yaratadi, ko'paytiriladigan mavzularni yoritadi va ham yosh izlanuvchilarning iqtisodiy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirish uchun ularning o'ziga xos xususiyatlariga muvofiq texnologiyalarni joriy qilish va ixtiyoriy ko'paytiruvchilarni ham shirkat bilan bog'liq munosabatlarni yaxshilash kerak. Buning uchun, yosh izlanuvchilarni tashkil etish va munosabatlash usullarini yaxshilash va yangi texnologiya, qajet bo'ladigan ma'lumot va ombor-ta'mirlash orqali ijtimoiy-iqtisodiy ekosistemalardagi aloxida zonani kengaytirish kerak. Bundan tashqari, yosh izlanuvchilarni ham jismoniy va ruxoniy salomatlikka e'tibor beradigan dasturlar inkassatsiya qilinadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Абдуллаев Ш., Амиров Д. Узбекистонда ахборот-коммуникация технологияларининг ривожланиши шархи April, 2021 ©2006-2008: сборник научных трудов Координаторы: - Т. : ИСП, 2008й.
2. Tolipov U., Usmonboeva M. Pedagogik texnologiya nazariya va amaliyot. T. Fan, 2005.
3. <https://cyberleninka.ru/article/n/oquvchilarda-tadqiqotchilik-ko-nikmalarini-rivojlantirishda-turli-topshiriqlarda-foylalanish>

МУНДАРИЖА

1-sho'ba. Iqtisodiy tadqiqotlarga asoslangan iqtisodiy fanlarni o'qitishning ilg'or usullari	4
1-branch. Advanced methods of teaching economics based on economic research.....	4
1-раздел. Передовые методы преподавания экономики, основанные на экономических исследованиях.....	4
О.Х.Хамидов, Д.Ш.Явмутов. Замонавий иқтисодиёт фанида кадрлар тайёрлаш муаммолари	5
Комилов С. Дж. Цифровизация и проблемы подготовки кадров в условиях инновационного развития	7
Жўраев Аббор Туробович. Рақобатбардош таълим тизими – иқтисодий тараққиёт омили	9
Сатторов Абдуманон Сатторович. О применении некоторых вырождающихся дифференциальных уравнений при решении экономических задач	11
Самиева Гулноза Тохировна. Внедрение образовательных технологий в сфере образования	13
Matyoqubova Dilfuza Olimboyevna. Iqtisodiy tadqiqotlarga asoslangan iqtisodiy fanlarni o'qitishning ilg'or usullari	15
Narzulloyeva Feruza Fatulloyevna. Iqtisodiy bilimlarni talabalarga yetkazib berishdagi yangicha yondashuvlar	16
Axunova Ma'rifat Hakimovna. Ta'lim tizimidagi innovatsion yondashuvlar	17
Rahmanova Dildora Abdinabiyevna. Iqtisodiyot fanini o'qitishning innovatsion metodlari	19
Dilmonov K.B. Analysis of the existing system of key performance indicators in the Republic of Uzbekistan on the example of the Bukhara State University	21
Savrieva Madina Hakimovna. Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini boshqarishning interaktiv modellari	24
Матризаева Гулмира Бахромовна. Иқтисодий таълим тушунчаси ва уни ўқитиш имкониятлари	27
Rahmanova Dildora Abdinabiyevna. Iqtisodiyot fanining o'rganilish tarixi va uning dolzarb ilmiy muammolari tadqiqi	29
Musaeva Jamila Karomatovna, Yuldasheva Saida Ne'matovna. Ta'lim jarayonida dastlabki tayyorgarlik va shart-sharoitlar tahlilining ahamiyati.	30
2-sho'ba. Iqtisodchi kadrlarni tayyorlash sifatini oshirishning asosiy yo'nalishlari	33
2-branch. Key strategies for enhancing the quality of economic personnel training.....	33
2-раздел. Основные направления повышения качества подготовки экономических кадров	33
Рузметов Б., Бахтияров Ш. Система подготовки квалифицированных кадров для туристско-рекреационных кластеров в регионе.....	34
Iminokhunov Abdukokhor Abdivaitovich. Establish effective management through the digitalization of higher education	37
Таджиева Сайерахон Ураловна. Преимущества цифровизации экономического образования	39
Рахматов Бахриддин Бурибоевич. Рахматова Шохида. Янгиланаётган ўзбекистонда олий маълумотли мутахассислар сифатига концептуал ёндашувлар.....	41
Ҳамроев Ҳалим Ражаб ўғли. Иқтисодий фанлар ислохи – иқтисодий тадқиқот ва таълим сифатини кўтариш асоси.....	42
Адизов Бахтиёр Исматович. Билимлар иқтисодиёти шароитида олий таълим муассасалари битирувчилари рақобатбардошлигини ошириш моделлари	44
Равшан Хидоят, Зайниддин Тўхтаев. Иқтисодиётимизнинг тараққиётига хос зарурий жиҳатлар	46
С.С. Давлатов. Олий таълим муассасалари рақобатбардошлигини таъминлашда таълим хизматлари сифатини ошириш.....	48
Raimova Muborak Djurayevna, Bo'ronov Tohir. Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga o'tish transformatsiyasida kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish	51
Muxtarov Shavkat Kadirovich. Hududlardagi oliy ta'lim muassasalarida xizmatlar bozorining rivojlanish jarayonlarini baholash	52
Bahronova Shaxodat Baxshulloyevna. Iqtisodiyot sohasida zamonaviy kadrlar tayyorlash va sifatini oshirish yo'llari	56
Шадыева Н.Т. Основные направления повышения качества подготовки экономических кадров	57
Ташматов Шараф Урокбоевич. Олий ўқув юртларида таълим хизматлари сифатини бошқариш масалалари	59

Muxitdinov Abduvaxob Abduvalievich. Monitoring tizimi – iqtisodchi kadrlar tayyorlashda ta’lim sifatini nazorat qilishning asosi sifatida.....	61
Нигора Расулова. Ўзбекистонда экологик таълим сифатини оширишнинг асосий йўналишлари ...	62
Shoyev Alim Xalmuratovich, Oliy ta’lim muassasalarida inklyuziv ta’limni joriy etish orqali kadrlar tayyorlash sifatini oshirish: muammo va yechimlar	63
Kazakova Dilnoza Bobirovna. Turistik yo’nalishlar uchun professional karlar tayyorlashda davlat ta’lim standartlarining mohiyati va ahamiyati	65
Muxitdinov Abduvali Burxanovich. Iqtisodchi kadrlar tayyorlash bo’yicha ta’lim sifatini nazorat qilishda rivojlangan mamlakatlarning o’ziga xos xususiyatlari	67
Isanov Abdumajit Parmanovich. Iqtisodchi kadrlar tayyorlashda otm professor-o’qituvchilari va rahbar xodimlariga qo’yiladigan talablar va ularning kasbiy kompetentligi.....	68
Aynakulov Muxitdin Abduxamidovich. Iqtisodchi kadrlar tayyorlash sifatini kompetentli yondashuv doirasida baholash mazmuni	70
Baxtiyorova Nigina Ulag’bek qizi. Ijtimoiy media marketing xizmatlari va ulardan oliy ta’lim muassasalarida foydalanish afzalliklari	71
Уразов Садулла Шодиевич. Олий таълим муассаларида кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштиришда таълим хизматлари сифатини ошириш муҳим омил сифатида	75
Султанова Нигина Уткуровна. Чакана савдо хизмат кўрсатиш корхоналарнинг рақобатбардошлигини оширишда кадрларнинг ўрни	76
O’rinova Durдона Botir qizi, Qurbanbayev Shuhrat Bakberganovich. Turizm ta’limi sifatini oshirish bo’yicha rivojlangan davlatlar tajribasidan foydalanish	78
Уразов Садулла Шодиевич. Олий таълим муассаларида кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштиришда таълим хизматлари сифатини ошириш масалалари	80
To’uchiyeva Nodira G’ulom qizi, Tursunov Firdavs Sherali o’g’li. Iqtisodchi kadrlarni tayyorlash sifatini oshirishning asosiy yo’nalishlari	81
Маматханова К. К актуальным вопросам становления профессионального мастерства студентов экономических направлений высших учебных заведений	82
Гиясов У.А. Основные направления повышения качества подготовки кадров экономистов	84
Мухайё Дустова. Перспективы совершенствования самостоятельного образования в системе высшего образования Узбекистана.....	85
Barnaev Zarif Sharifovich. Advanced technologies of teaching management science	87
3-sho’ba. Iqtisodiyotning dolzarb ilmiy muammolari.....	91
3- branch. Current scientific issues in economics.....	91
3-раздел: Актуальные научные проблемы экономики	91
Мамаюнус Қаршибаевич Пардаев, Озода Мамаюнусовна Пардаева. Дунё тараққиётининг тамал тоши инсон тафаккури билан қўйилади	92
Абдувоҳидов Абдумалик Маҳкамович. Иқтисодиётни рақамлаштириш – иқтисодий ривожланишнинг муҳим омили	97
Тангриберган Досчанов Т, Инновация ва рақамли иқтисодиёт шароитида минтақа агробιοκιμέвий хизматлар тизимини такомиллаштириш.....	99
Эргашев Р.Х. Доривор ўсимлик етиштиришда кластер тизимининг самарадорлигини ошириш..	101
Abduvohidov Abdumalik Maxkamovich, Zaripov Bahodir Bobomurod o’g’li. Raqamli iqtisodiyotda bulutli texnologiyalarning o’rni.....	105
К.Убайдуллаев, Дастан Сабырбаев. Некоторые вопросы инвестиционных процессов в аграрном секторе	106
Тухлиев Искандар Суюнович. Ўзбекистонда ички туризмни ташкил қилиш ва ривожлантириш хусусиятлари	108
Ochilov Akram Odilovich, G’aniyev Shaxzod Shuxrat o’g’li. Innovatsiyalar va raqamli texnologiyalarni qo’llash asosida tuman (shahar) hokimliklari inson resurslarini boshqarish samaradorligini oshirish muammolari	110
Абдуллоев Аслиддин Жунайдуллоевич. Кооперация муносабатларини ривожлантириш негизида худудий агрокластерларни ташкил қилишнинг илмий – методологик асослари.....	111
Ахунова Шохиста Наманжановна, Туичиева Шохсанам. Экономический анализ проблем занятости в трудовом рынке на примере данных Ферганской области.....	117
Салаев Санъатбек Камилевич, Таджиев Бехзод Умиджанович. Янги Ўзбекистонда кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантиришнинг янги имкониятлари	119

Курманов Н.А., Рахимбекова А.Е., Сатбаева А.Ж., Алиев У.Ж., Жагалбаев Б.Т. Организация инновационной деятельности на предприятиях обрабатывающей промышленности Казахстана .123	123
Salayev San'atbek Kamilovich, Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich. Intensiv usulda baliq yetishtirish orqali iqtisodiy samaradorlikga erishish	125
Mirzaev Qulmamat Djanzakovich, Rabbimova Maftuna Mehriddin qizi. Innovatsion iqtisodiyot asosida rivojlantirishda mulkdorlar munosabatini o'rni	127
Ш.Х.Мухитдинов. Туризмга хизмат кўрсатиш соҳаси элементлари иерархик кўриниши ва уларни моделлари	129
Bekzhanova Toty Kalzhanovna, Altynbek Berik Atakonysuly. The current state of innovative entrepreneurship in Kazakhstan.....	130
Yeshpanova Dinara Daurenbekovna, Turginbayeva Alua Smagulovna. Theoretical aspects of the innovation process in Kazakhstan	132
Кузнецова Эльвира Рудольфовна, Олимова Нодира Хамракуловна. Актуальные научные проблемы экономики России	134
Мухаммедов Мурод Мухаммедович, Мухаммедова Зарина Муродовна. Хизмат кўрсатиш соҳасини жадал ривожлантиришнинг зарурати.....	137
У.Р.Матякубов. Оролбўйи минтақасида археологик туризмни ривожлантириш имкониятлари....	138
Сафаров Бахтиёр Джуракулович, Дадабаев Кучкар Абдуллаевич. Современные тенденции и критические риски в развитии предприятий розничной торговли в условиях цифровой экономики и пути их снижения	140
Тоҳиров Жавлон Раҳимович. Iqtisodiy fanlarni o'qitishda xorij tajribasidan foydalanish imkoniyatlari .142	142
Kurpayanidi K.I., Mikhaylov A.B. Industry 4.0 and its impact on cross-border investment: new challenges and opportunities	145
Boboyev Akmal Choriyevich, Akramova Obida Qosimovna. O'zbekiston yengil sanoatini rivojlantirishda investitsiyaviy jozibadorlikning o'rni va ahamiyati.....	146
Boboyev Akmal Choriyevich, Akramova Obida Qosimovna. Hududlarning investitsion jozibadorligini oshirish orqali mamlakatning iqtisodiy o'sishini ta'minlash masalalari	148
Achilov Abror Niyatqobilovich, Najmiddinova Muslima Azamat qizi. O'zbekistonda korxonalar, tashkilotlarni xususiyashtirish va ishlab chiqarishni rivojlantirish masalalari.	150
Қиличов Бобир Хўжакул ўғли. Хизмат кўрсатиш соҳаси бўлган суғурта ташкилотларида бошқарув самарадорлигининг омилли таҳлили	151
Kuvandikov Aziz Ravshanovich. Economic impacts of developing halal +m.i.c.e tourism in bukhara destination.	154
A.Ch.Abdiev, A.A.Alimardonov, A.A.Alimardonov. Raqamli iqtisodiyot va inson omili.....	156
Саипназаров Шербек Шайлаббекович. Молия инжиниринг орқали янги банк маҳсулотларини тадбиқ этиш масалалари	158
Хидирова Гавҳар Рустамовна. Минтақани етакчи тармоғи туризмни ривожлантиришнинг тизимли муаммолари	159
З.Б. Навруз-зода, “Смарт туристик дестинация” зиёрат кластерини шакллантириш.	161
Рашидов Мэлс Каримович. Эркин иқтисодий ва кичик саноат зоналари фаолиятини такомиллаштиришнинг долзарблиги	163
Gulrukh Djumanazarovna Khasanova, Sohibjon Sobirovich Sadirov. Mehnat resurslari: shakllanishi va ulardan samarali foydalanish yo'llari	166
Zaripov Bahodir Bobomurod o'g'li. Ma'lumotlarni saqlashda bulutli texnologiyalarni qo'llash	167
Jahongir Qosimov. O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish davr talabi	169
Abdullayev Islom Botirovich. Milliy iqtisodiyotni barqaror o'sishini ta'minlashda klaster tizimini raqobatbardoshligini oshirish	172
Djurayeva Nafisa Bakhodirovna. Halal certification practices in food and services.....	175
Арипова Махлиё Салахиддиновна. Бренд как инструмент эффективного продвижения продукта на рынок товаров и услуг	177
Toirova Nozima. Turistik destsinatsiyalarni boshqarish asosida turistik mintaqalarni rivojlantirish	179
J.T.Umirov. O'zbekistonda agroturizmni rivojlantirish masalalari.....	180
А.А.Қодиров. Инновацион усуллардан фойдаланиш орқали экологик туризмни самарали ривожлантириш йўллари	182
Уракова Махсад Хакимовна. Совершенствование управленческого учета на предприятиях АПК .185	185
Oripova Gulirano Nodirovna. The influence of stochastic processes and synergetic effects on the formation of competitive advantages in domestic trade.....	186

Hamidov Saidjon Komilovich. Hududlarda turistik destinatsiyalarni majmuaviy rivojlantirishda raqobatbardoshlik strategiyasini takomillashtirish istiqbollari.....	188
Xalimova Nigina Jafarbekovna. O'zbekistonda turizm sohasida ijtimoiy mediadan foydalanishning dolzarb muammolari	190
Тошимов Шахзод Бурхон ўғли. Навоий эркин иқтисодий ва кичик саноат зонасини инвестицион ривожлантириш истiqbollari.....	191
Khayrilloev Sunnatillo Bakhtiyorovich. Mechanisms for further improvement of the national statistics system based on digital economy technologies	193
Rasulova Nigora Nematovna. KPI – korxonа faoliyati samaradorlik ko`rsatkichi sifatida.....	194
Бобоев Акмал Чориевич, Искандаров Умиджон Учқун ўғли. Мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ўрни.....	196
Jumabayeva Kumush Botir qizi. Pensiya ta'minoti tizimida xorij tajribasi	197
Мажидов А. А. Система автоматизации недвижимости	200
Усманова Зулфия Мусаевна. Использование зарубежных технологий в целях совершенствования механизма управления персоналом на предприятиях лёгкой промышленности	201
Усмонов Музаффар Мусаевич. Проблемы подготовки квалифицированных кадров сферы услуг для реального сектора экономики.....	203
Эргашов Асадбек Юлдашали ўғли, Курпаяниди Константин Иванович. Актуальные проблемы цифровизации реального сектора экономики в Узбекистане	204
Nasiba Ergasheva, Bekmurod Avloqulov. Qishloq xo'jaligini rivojlantirishda raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish.....	205
Зухра Жабборова. Туризмда инновацион жараёнлар асосида туристик хизматлар бозорини ривожлантириш	207
Кенжаева Озода. Туристик ҳудудларда туризм хизматлар бозорини ривожлантириш.....	210
Ergasheva Nasiba Rahmatullayevna, Maxmudov Akbarshoh. Fermer xo'jaligi korxonalarida hisob siyosatining tashkiliy-uslubiy ta'minotini takomillashtirish	212
Анвар Хушвақов. Камбағалликни қисқартиришда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш масалалари.....	214
Эргашева Насиба Раҳматуллаевна. Мактабгача таълим ташкилотларида аутсорсинг хизматларини ташкил этиш ва самарали фойдаланиш	216
Axmadjonov Asliddin Akmaljon o'g'li. Ilmiy rahbar: Muminova Elnoraxon Abdukurimovna. Bozor iqtisodiyoti sharoitida real sektorda raqamlashtirishni joriy etish masalalari.....	218
Boboev Akmal Choriyevich, Saidova Muxabbat Zarifjanovna, Yusupov Yusuf Xamza o'g'li. Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish va aholi turmush darajasini oshirishda turizm sohasining ahamiyati.....	220
Назиров Камолхон, Usmanov A.A. Meva-sabzavotlarni saqlashda va qayta ishlashda innovatsion texnologiyalardan foydalanish istiqbollari.....	223
Курпаяниди К.И. Институциональные трансформации и их роль в развитии региональной экономики.....	224
Xakimova Madinaxon Rustamjon qizi, To'xtasinova Muxayyo Mirzasultonovna. O'zbekistonda oziq ovqat xavfsizligini ta'minlash masalalari	226
Пак Мансу Иванович, Набиева Н.М. Эффективность проведения маркетинговых исследований в управлении бизнес процессами.....	227
Abdullajonov Abdulaziz Timur o'g'li. "O'zbekiston iqtisodiyotida mice turizmining mintaqaviy rivojlanishi va tutgan o'rni".....	228
Turg'unov Muxriddin Mo'yidinjon o'g'li, Ortig'aliyev Bunyodbek Kamoliddin o'g'li. Oziq-ovqat sanoati korxonalari faoliyatini rivojlantirishning dolzarb masalalari	231
А.Д.Равшанов. О.А.Амиркулов. Рақамли қишлоқ хўжалигини барқарор ривожлантириш ва уни малакали кадрлар билан таъминлаш масалалари	233
Кузибаев У.У. «Совершенствование механизмов обслуживания малого бизнеса и индивидуальных предпринимателей».....	235
Ismoilov Muslimjon Qambarali o'g'li. Hududlarning soliq salohiyatini aniqlashda soliqlarni undirish mexanizmining o'rni	236
Khodjaeva Dilbar Khurshidovna. The potential of the tourism sphere in the development of an environmentally developed society	238
Alimova Shaxnoza Oktyamovna, Mamatusmonova Shaxnoza Shavkat qizi. The essence of marketing to develop independent tourism.....	240

Umarova Hulkar Umidulloeyevna. O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishning ilmiy muammolari va yechimlari.....	242
Б.А.Қутлимуратов. Ўзбекистон ташқи савдосини ривожлантиришда миллий божхона хизматининг ўрни	244
Кайимова З.А. Актуальные проблемы экономики и государственного управления Узбекистана .	245
М.У.Ергашев. Tashqi savdo faoliyatini tadqiq etishda xorijiy davlatlarning tajribalari va ulardan ilg'or mahalliy darajalarida foydalanish yo'llari	247
Хамройев Халим Розикович. Millatlar, ularni taqdiri to'g'risida fikrlar.....	249
Soatov Anvar Mahkamovich. Klaster doirasidagi ishlab chiqarish kooperatsiyasini rivojlantirish bo'yicha xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	252
Nosirov Husniddin Xusanboy o'g'li, R.Karimjanova. Namangan viloyatida kichik biznes va hususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda hunarmandchilikni o'rni	253
Qurbonova Xumora Begmurodovna. Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida oliy ta'lim va professional ta'lim muassasalarining integratsion hamkorligini rivojlantirish.....	255
Atadjanova Shahnoza. Turistik destinatsiyani boshqarish mexanizmlarini takomillashtirishning xorij tajribasi.....	256
Xuvaydullayeva Iroda Husniddin qizi. Mehnat bozorida yoshlarning ish bilan bandligini ta'minlash. ...	258
Турсунов Имомназар Эгамбердиевич, Гулов Мухтор Очилович. Рақамли иқтисодиёт шароитида кичик ва ўрта бизнес рақобатбардошлигини ошириш йўллари.....	260
Matjonov Bekjon Ravshonbekovich. The importance of food quality and its impact on competitiveness	262
Аметов Бахадир Фурқат ўғли. Солиқ потенциалининг назарий талқини	264
Сарварбек Санъатбеков, Умумовқатланиш корхоналарининг айрим хусусиятлари ва жиҳатлари	265
Бахадыр Алланиязов. Перспективы развития сфер услуг в регионе приаралья.....	267
Дилора Халимова. Вопросы формирования хлопково-текстильных кластеров в Республике Каракалпакстан.....	268
Сарбиназ Убайдуллаева. Қорақалпоғистон республикаси маҳаллий бюджети тушумларига оид айрим масалалар	269
Хуррамов О.К. Основные технологии цифрового туризма	270
Najmiddinova Muslima Azamat qizi. Eksport salohiyatini oshirishda resurslardan foydalanishni optimallashtirish	273
Хамраев Қувват Искандарович, Каримова Шахноза. Mintaqada ichki va ziyorat turizmini rivojlantirishda turistik salohiyatning ahamiyati.....	274
Ҳах'уаев Отабек Ҳусупович. Arab mamlakatlari kambag'allikni qisqartirish tajribalari.....	275
Бақоев Ҳусан Нуриддинович. Ишлаб чиқариш инфратузилмаларининг саноат маҳсулоти ҳажмига таъсирини прогнозлаш.....	277
Болтаев Баҳриддин Хужанович. Қишлоқ хўжалигида минерал ўғитлардан фойдаланишнинг назарий асослари	279
Xatamov Azizbek Yaxraqulovich. Xo'jalik yurituvchi agroklasterni rivojlantirish bo'yicha ba'zi xulosa va tavsiyalar	281
Алиев Тулкин Тургунович. Становление малого бизнеса и частного предпринимательства в Узбекистане и история развития	282
Абдулбакиев А.А., Курпаяниди К.И. Экономическое обоснование путей повышения прибыли предприятия	284
Kuralbayev Jo'rabek Aybekovich. Turizm iqtisodiyotning muhim tarmog'i sifatida.....	285
Суёнов Шухрат Мухитдинович. Навоий вилоятида автомобиль логистикасини ривожлантириш истиқболлари	287
Мукимов Зафар Авазмуратович, Мустафоев Акбар, Развитие инновационной деятельности в Республике Узбекистан	289
Акмал Шермухамедов, Акциядорлик жамиятларида дивиденд сиёсатини ишлаб чиқиш тамойиллари	291
IsaQova SH.M. O'zbekistonda davlat pensiya ta'minoti tizimini takomillashtirish	293
Холиков Давлат Рахматуллаевич. Комплексные принципы хозяйствования хлопко-текстильного кластера.....	295
Abduraxmonov Javlonbek Ravshan o'g'li, Karimjanova Ra'noxon. Iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsiyalarning ahamiyati (Namangan viloyati misolida).....	296

Abdurakhmanov Javlonbek, Karimjanova Ra'nokhon. The importance of logistics in foreign trade processes with the countries of the eurasian union	299
Абдувохидов Акмал Абдулазизович, Олимова Нодира Хамракуловна, Практика использования цифровой и медийной рекламы в Узбекистане.....	301
Olimova Nodira Khamrakulovna, Kuznetsova Elvira Rudolfovna. Effective use of an innovative marketing strategy to meet the needs of consumers in the development of the services market	303
Usmonova Mohigul Mansur Qizi. Jamiyatda xotin-qizlarning iqtisodiy faolligini oshirish va tadbirkorligini rivojlantirish	304
Murodillayev Sardorbek Bahodir o'g'li. Transport infratuzilmasini rivojlantirish jihatlari.....	305
O'razaliyev Faxriddin Baxriddinovich. Turizm sohasi iqtisodiyot drayveri sifatida: salohiyat va imkoniyatlar	307
Aliqulov Humoyun. "Yashil iqtisodiyot"ga o'tish – barqaror rivojlanish maqsadlari mezoni.....	308
Soliyeva Gulbahor Axmadjanovna. Raqamli iqtisodiyot sharoitida savdoni boshqarishning o'ziga xos xususiyati	309
Каримжанова Раънохон Махмудовна. Носиров Хусниддин Хусанбой ўғли. Наманган вилоятида туристик хизматлар ва унинг ўзига хос хусусиятлари	312
Ахмедов Музаффар Шокиржонович, Корхоналар ижтимоий-иқтисодий муаммоларини бартараф этишда персонал мотивациясининг ўрни	314
Илёсов Асроржон Ахроржон ўғли, Саноат ишлаб чиқаришдаги илғор рақамли технологиялар ва инновацион тараққиёт.....	315
Махmutov Akbar. Baliqchilik tarmog`ida beriladigan imtiyozlar.....	316
Шамсутдинова Алсу Шамилевна. Современные решения проблем финансирования высшего профессионального образования путем предоставления льготных кредитных программ коммерческими банками Узбекистана	318
Буранова Лола Вахобовна. Методологические аспекты оценки финансового потенциала	320
To'uchieva Nodira, Kubayev Shahobiddin. Iqtisodiyotning dolzarb ilmiy muammolari	322
Achilov Abror Niyatqobilovich, Mamajonova Shaxrizoda. Transport logistika tizimini tashkil etishning iqtisodiy ahamiyati	323
Ro'zimurodova Zarina. Ayollar tadbirkorligi - iqtisodiyotni rivojlantirishning istiqbolli salohiyati	325
Гашизова Динара. Особенности и пути совершенствования бухгалтерского учета нефтяных продуктов.....	327
Тўраева Муяссар Расул Қизи. Ўзбекистонда мева-сабзот маҳсулотларини етиштириш муаммо ва ечимлари	329
Сайдахмедов Ҳикматулла Маҳкамович. Ўзбекистон ҳудудларининг иқтисодий ривожланганлик даражаси	331
Аметов Баҳадир Фурқат ўғли. Солиқ потенциалининг назарий талқини	332
Абдуллаева Ўктамхон Камаловна, Акциядорлик жамиятларида замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий этишнинг иқтисодий самарали механизмлари	334
Xudayberdiev Bobir. Korxonа va tashkilotlar faoliyatida strategik menejmentning zaruriyati	335
Номазов Баҳром Бобомуродович. Ўзбекистон солиқ тизимини замонавийлаштириш хусусида. ...	336
Odilova Rayhona Anvar qizi. Sun'iy neyron tarmog`i(snt) metodini o`rgangan holda sun'iy intellekt(si)ning ishsizlik darajasiga ta'sirini prognoz qilish.	338
To'uchiyeva Nodira, Rajabov Sanjarbek Xamro o'g'li. O'zbekiston va xalqaro moliya tashkilotlar o'rtasidagi moliyaviy munosabatlarini rivojlantirish istiqbollari	340
Alimova Shaxnoza Oktyamovna, Bozrova Gulasal Oqmurodovna. O`zbekiston turizm sohasida transport xizmatlarini rivojlantirish istiqbollari	341
Абраев Тўлқин Эсанович. Қорақалпоғистон Республикасида хизматлар соҳаси ривожланиши Ҳолатига бир назар	342
Ruziyeva Maxbuba Tulkinovna, Maxmadiyev Abdukarim To`xtamish o`g`li. O`zbekiston turizm sanoatida transport xizmatining tutgan o`rni va ahamiyati	344
Boyto'raev Olimjon Uroyimovich, Boyto'raeva Ma'mura Uroyimovna. Iqtisodiy inqirozni yuzaga keltiruvchi omillar	345
Gapparov Bexzod Nematillayevich. Klaster doirasidagi ishlab chiqarish kooperatsiyasini tashkil etish va rivojlantirish tamoyillari va shakllari.....	347
Raximova Dilorom Sulaymonovna, Hamroyev Halim Roziqovich. Turizmда animatsiyaning mohiyati, funksiyalari va ahamiyati	349

Ibragimov Nutfillo Salimovich, Yuldashev Kamol Sharifovich. O'zbekistonda mustaqil turizmni rivojlantirishda raqamli iqtisodiyot vositalaridan foydalanish yo'llari	352
Aхmatova Moxигул Эргаш кизи. Анализ транспортных услуг и мобильности к достопримечательностям Бухарской области	354
Po'lotova Dilnoza Tolibjon qizi, Axrorova Nilufar Uktamovna. Turizm mamlakat iqtisodiyotining asosiy yo'nalishi sifatida	356
Sayidova Gulasal Samad qizi, Axrorova Nilufar Uktamovna. Ekologik turizm o'zbekiston iqtisodiyotining asosiy yo'nalishlaridan biri sifatida	357
Bozorova Gulasal Okmurodovna, Akhrorova Nilufar Uktamovna. Prospects for the development of rural and agro tourism in Uzbekistan	358
Хамзаева Дилфуза Самаровна, Направления сезонизации турпродукта в регионах	360
Salimova S.F. Joylashtirish vositalari tizimini rivojlantirishda onlayn turistik agentliklarning o'rni	363
Умидбек Комилжонович Бобожонов. Ўзбекистонда аутсорсинг хизматларининг таснифий хусусиятлари.....	365
Sharopova Nafosat Radjabovna. Biznesni muvafaqqiyatli yuritishda marketing tadqiqotlarining roli	368
Yulduz Khayitova. Developing tendencies of religious tourism in the world.....	369
Alimova Shaxnoza Oktyamovna, Moxichehra SHodiyeva Shokir qizi. O'zbekistonda avtomobillarni ijaraga berish xizmatlaridan foydalanishning afzalliklari	370
Turobov Sherzod Alisherovich. Kambag'allikni qisqartirishda uy xo'jaliklari tadbirkorligining o'rni ...	372
Шомиев Голиб Ўктамович. Тенденции развития рынка медицинских услуг в узбекистане: аналитический обзор.....	374
Назаров Назиржон Нарзиллоевич. Худудларни барқарор ривожлантиришда инсон капиталининг роли	376
Хасанова Нафиса Шавкатовна. Инсон ресурсларини бошқариш - ривожланиш гарови.....	377
Shamurotov Sabirjon Bazarbayevich, Mintaqada suv resurslaridan samarali foydalanishga ta'sir qiluvchi omillarni tasniflash.....	378
Ўрокова Дилфуза Бахриддиновна. Мамлакат иқтисодиётида туризм индустрияси улушини кўпайтириш муаммолари.....	380
Агзамов С. И., Курпаяниди К. И. Современные проблемы телекоммуникационного сектора Республики Узбекистан	382
Aynaqulov Husniddin Abduxamidovich. Klaster doirasida ishlab chiqarish kooperatsiyasini tashkil etish va yuritishning iqtisodiy konstitutsiyasi	384
Saidova Firuza Kamolovna, O'zbekiston moliya bozorida evrobondlarning amaliy zaruriyati va iqtisodiyotga ta'siri.....	385
Shodiyev Bekzod. Qishloq xo'jaligi kooperatsiyasi rivojlanishining ilmiy-nazariy asoslari	388
S.M.Raximova. O'zbekistonda tibbiy xizmatlar bozorini rivojlanishining asosiy tendensiyalari	390
Ruziyeva Gulinoz Fatilloevna. O'zbekistonda hunarmandchilik klasteri milliy hunarmandchilikni rivojlantirish modeli sifatida.....	392
Олланазаров Б.Д., Файзуллаев Н.Б., Абдуллаев Х. Минтақа иқтисодиёти рақобатбардошлигини оширишда туристик кластерларни шакллантириш ва ривожлантиришнинг ўзига хос жиҳатлари	395
Исомов Бекмурат Сайфиддинович. Роль инвестиционной политики в решении экономических проблем	397
Radjabov Odil Olimovich. Promotional measurements of Uzbekistan in abroad for sustainable tourism development	399
Н.Б. Файзуллаев, Х. Абдуллаев, У.Б.Исламов. Худудларнинг инвестицион салоҳиятидан самарали фойдаланиш ва инвестицион жозибadorлигини оширишнинг ўзига хос жиҳатлари	401
Rahmanova Dildora. Iqtisodiyotda korrupsiya muammosi va ijtimoiy oqibatlarini masalalari	403
Sag`dullayev Hamidulla, Buyuk ipak yo'li xalqlari madaniyatiga zamonaviy innovatsiyalar joriy etish yo'llari.....	404
Mardonova Dilrabo Shirinboyevna. Mehmonxona biznesida xizmat ko'rsatish samaradorligini oshirish bo'yicha xorijiy mamlakatlarning ilg'or tajribalari tahlili	405
Sharipova Khadicha Rustamovna, Fayzulloev Bakhriddin Sayfulloevich, Kurbonov Azamdjon Jalilovich. Applications of the benchmarking concept to improve the quality of hotel services	409
Azamat Sulaymonov. Rivojlanayotgan iqtisodiyotlar oldida turgan strukturaviy muammolar.....	412
Д.Д.Алимова. Воздействие потенциального ресурса на сферу услуг	414
Zokirova Manzura Ilxomovna. Turizmدا kadrlar qo'nimsizligining asosiy sabablari	416
Allonazarov Ollonazar Norbek o'g'li. Mintaqada mehmonxona xizmatlarini rivojlanish omillari tahlili	417